

Maugras, Pierre - candidat / Piet, Guillaume-Louis - président. - An pueri capitis è trunco divulsi, et in utero retenti, naturae viribus expulsio committenda ?

1778.

***Paris : Parisiis, Typis Michaelis Lambert, Regii Chirurgiae Collegii necnon Academiae Typographi, viâ Cithareâ,
Cote : ms 2344, n°37***

A N
 PUERI CAPITIS
 È TRUNCO DIVULSI,
 ET IN UTERO RETENTI,
 NATURÆ VIRIBUS
 EXPULSIO COMMITTENDA?
 THESES CHIRURGICÆ;

*QUAS DEO JUVANTE & Præside M. GUILLELMO-
 LUDOVICO PIET, Antiquo Scholarum Præposito, Regiæ
 Chirurgorum Academia Consiliario, necnon agrè parturientibus
 egenis à Rege Adjutore constituto, tueri conabitur PETRUS
 MAUGRAS, Augustodunensis, Artium Liberalium in almâ
 Universitate Parisiensi Magister, Theleos Auclor.*

*Die Martis primâ Mensis Septembris anno Salutis 1778;
 à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
 PRO ACTU PUBLICO
 ET
 MAGISTERII LAUREA.

PARISIIS,
 Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii
 necnon Academiae Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXVIII.

A-N
PUERI CAPITIS
TRUNCO DIVULSI
ET IN UTERO RETENTI
NATURAE VIRIBUS
EXPULSIONE COMMENTARIUS

IN REGIO ...
MAGISTER ...
LAMBERT ...

M. DCC. LXXVII

D. O. M.
THESES CHIRURGICÆ.

*An Pueri capitis è trunco divulsi, et in utero retenti, natura viribus
Expulsio committenda ?*

INFANTEM inter obstetricandum capite detruncare infestum
fanè opus. Rarum quidem tetrum hoc spectaculum, attamen
non satis infrequens: quâcumque de causâ ut ex utero excutiat
fœtus, pedes arripiendi fuerit necessitas, facillè semper absolven-
dum ne existimes; quandòque contremiscit expertus, si præfer-
tim primâ vice paritura sit mulier, se verò optatam tacturum
metam gloriatur insolens; ad opus se accingit, impavidus; trun-
cum collo-tenens adducit majori minorive negotio; at caput foras
extrudere, sæpè sæpiùs hoc opus hic labor: vel obstitit perverfus
fitus, vel nimia moles, vel pelvis angustia, vel denique cautelæ de-
fectus (1); futuram tempestatem non præfagiens vires adhibet,

(1) De his cautelis quæ expertum non fugiunt, in quibus verò indor-
miunt plerumque tirones & inscii, dicere non est locus.

(4)

sed frustra, hæret immobile caput; repagula perfringere acerrimè obstat animo, nervosque omnes contendit, nil frugis dant nisus inanes, nil progreditur detentum caput; pertinacior fit, & jam violenti cedunt tractui vertebræ cervicales, luxantur, & à se invicem discedunt, elongatur colli cutis, & denique avellitur corpus, distractumque caput in utero remanet. Quid in tam luctifico eventu tentandum, quid Chirurgo superest agendum?

I I.

SI veterum scripta consulueris, nullum ad rem pertinens se offeret consilium; nil mirum: infantem pedibus apprehensis educi posse perpauci inter veteres suspicabantur, indèque fatalem hunc casum, cui sola per pedes fœtus extractio ansam præbet, prævidere non potuerunt. Unus ferè ex antiquis scriptoribus puerum in pedes conversum extrahi posse docuit Celsus, unus quoque capitis distracti meminit; & quid agendum *ut Caput ad os vulvæ compellatur* definit. At quod affert consilium (1), etsi inter neotericos quidam laudavit inconsultè, nos absolum esse censemus. Quid enim proficient valentis hominis suprâ imum ventrem compressiones? Judicent in arte obstetriciâ experti.

I I I.

INTER recentiores, idest prioris ævi Auctores, nonnulli de capite in utero relicto dixerunt, & varia varii proposuere media; hi solam manûs opem suadent; fascias & fundas adhibent alii; rete quoddam sericum quod correxit Valdegrave, invenit Amand; alii machinas ferreas diversi figuræ & usûs fabricaverunt; perfosso cranio cerebrum effundebant alii, sicque depressum & minutum caput, faciliùs extrahendum censebant; alii denique & ferè omnes ad uncinum confugiebant. Quoniam autem experientiâ constitit, rarissimè manu solâ maturi fœtus caput ex utero educi posse, & fascias retiaque, speculationis feturas, caduca esse instrumenta; quoniam uncis, & aliis Machi-

---

(1) Celsi opera Cap. 29, *quâ ratione partus mortuus ex utero excutitur.*

nis adhibitis, frustra sudarunt plures; his perpenſis, omnes ferè corporis extranei expulſionem naturæ committendam eſſe demùm confitebantur (1).

I V.

SI ad neotericos ſpectes, perpauca vi educendum exiſtimant caput in utero retentum; plerique machinas & inſtrumenta reſpuunt, & perſpicaciores naturæ virium æſtimatores, illius curæ rem demandant: ſic in publicis prælectionibus ſuaſebat Cel. M. Puzos; ſic quoque Cel. M. Barbaut, qui & in ſcriptis varia aſſert exempla, quæ teſtantur hanc praxim pluries feliciter ſucceſſiſſe; ſic in privatis Scholis docet artis decus Cel. M. Levret; ſic tum in publicis, tum in privatis prælectionibus Cel. M. Deleurye, qui quoque ſuam experienciâ fulcit ſententiam; ſic Cel. M. Thevenot, plurimis in hoc ſenſu firmior exemplis; ſic denique Ill. M. Levret imitator & alumnus Cel. M. Piet, hujusce actûs præſes, qui pluries in expellendo capite Naturæ ſolertiam miratus, indè oblatâ occasione, de committendâ ſoli Naturæ pueri capitis expulſione, coram Regiâ Chirurgoꝝ Academiâ diſſeruit an. 1769. Conſentiunt ergò omnes; at quâ ratione, quibus fundamentis niritur hæc opinio? Quod dilucidare fert animus.

V.

EXULANT non immeritò inſulſæ veterum machinæ, aliaque à nuperis procuſa inſtrumenta; unus proponitur uncus; at quod in hujus uſu periculi unâ voce conclamant omnes. Hunc ſolemniter abegit Viardel, illi non ſine cauſâ ſuam Capiti-traham ſubrogavit Mauriceau, uncum ejuravit Lamotte, periculoſiorem eſſe aſſerit Smellie; neque tuti ſatis, neque facilè applicantur (unci), inquit Roederer, ſed labentes parturientem lædunt; vaginulam unco addidit, ob metum dilacerationis, jam laudatus Excel. M. Levret; uno verbo unicuique terrorem inji-

---

(1) Vide Viardel, Mauriceau, Peu, Lamotte, & alios.

tit ferrea hæc machina, fatenturque omnes, licet à solerti & expertissimo actam, nocivam quandoque, imò & sæpe lethiferam esse posse. Præterea nonne multoties in casu de quo agitur, incassum fuit adhibitus uncus? Libros evolve, non terque quaterque, sed centies & à pluribus per alternas vices sibi succedentibus frustra injecto, ab incæpto decedere fuit necessitas; vel si aliquoties iteratis unci immisionibus, immensoque labore & sudore, tandem excussum fuit caput, pudendum, vagina, uterus, contusa, inflammata, imò dilacerata putruerunt; & misera torminibus exhausta, viribusque prostrata, vitam cum morte commutavit; testes sunt, eheu! plurimi.

V I.

Ast, inquires, quidquid id est, uncus superest una in tanto discrimine salutis anchora; cautè injiciendus. Allucinaris, in hunc errorem insurgunt & ratio & experientia. A naturâ solâ foràs eliminandum esse caput detruncatum suadet ratio; certè, si nondum maturus sit fœtus, indèque caput oppidò pusillum, illud minori negotio evomet uterus, facilè intelligitur: at si fuerit infans novimestris & capito, quâ de ratione non expelleretur corpus exterum. Diversimodè in uteri cavo situm jacere potest caput; namque vel sese offert ponè uteri orificium sinciput, vel occiput, vel mentum, vel cranii basis, vel vertex, vel denique alterutrum latus. Si obviàm sint vel sinciput vel occiput, vel mentum, victrix haud dubiè erit Natura; quoties enim primæ in partu sese offerunt hæc capitis partes, nihilominus tamen, iteratis uteri contractionibus, fit partus naturalis; si verò sint obviàm cranii basis, aut vertex, aut è lateribus unum, difficilior erit ejectio, attamen si vim uteri contractilem respicias, nulla tibi supererit sollicitudo; namque per aliquot horas, plus minusve, non rarò per diem unum, vel duos, vel etiam tres, opus suum molitur uterus; sese coarctando & in contentum corpus agendo, illud urget undequaque, & demùm ad meliorem ac-

commodat situm; tunc quâ eminenter pollent fibræ virtutem contractilem adhibentes, in corpus ejiciendum impingunt, & denique deturbant. Nihil extranei retinet uterus, naturâ suâ inclusum quodcumque adigit, & ad expellendum nititur; quantum autem sit uteri fibrarum robur, quanta energia nemo nescit; præterea, & si fuerat vastum pueri caput, vacuatis vasis, & omnis generis humoribus effusis, minuitur ejus crassities, & facilior evadit expulsio; aliundè lapsu temporis mollescens, & ductile ut ità dicam factum, pelvis diametro fit aptius.

V I I.

Quod meræ excogitationis argumentum ne existimes, multiplici constat experienciâ; quoties enim frustrâ adhibitis mille machinationum speciebus, caput distractum in utero deferere coactus fuit Chirurgus, quod dum abesse expulit Natura (1). Uno verbo si scriptores legas, tibi palàm erit aut cruciatibus fractam mulierem brevi occubuisse, aut si fuit superstes, numquam in re suâ desidem fuisse Naturam, & dejectum toties fuisse caput; quid amplius? At objicies, nonne formidolosa possunt stipare symptomata? supervenient forsan vel lethalis hæmorrhagia, vel convulsiones; aliundè pelvis aut mendosa, aut angustior, sive absolutè, sive ratione nimix capitis molis, spe omni decidere coget: præterea nonne in tali cunctatione multum imminet periculi, os uteri obseratum viam exituro capiti occludet; insuper è putrido fragmine emanabunt miasmata, quæ sorpta exitium ferent.

V I I I.

Quæ omnia singulatim & obiter perpendamus necesse est. Si immineant accidentia, si urgeant hæmorrhagia, convulsiones, &c. tunc sit axioma: extrema extremis. Notandum autem mille exempla capitis distracti & in utero retenti varios auctores attulisse, attamen inter eos nullus hæmorrhagiæ, nec convulsionum,

(1) Vide Auctores jam citatos, insuper Smellie & acta Reg. Chirurg. Acad. Tom. IV.

nec alterius cujuslibet mali concomitantis, meminit; indèque conjicere fas sit gratuitum esse hunc pavorem. Si mendosa pelvis exituro capiti obstet, vel si amplius caput, tunc quoque cunctari beneficium, opem feret Natura; uteri contractionibus trusum caput inter ossa pelvis elabetur successu temporis, ibique impactum si sit & incuneatum forcipe extrahatur. Times ne occludatur os uteri; dum supererit in hujus cavo exterum qualecumque, hiulcum tenaciter remansurum constat: tribus; imò quatuor post partum elapsis horis, si dextram in uterum immittere ob coacti sanguinis copiam, aut placentam nondum expulsam, necesse sit, patere orificium testantur omnes: exulet ergo lymphatus hic terror. Denique quoad putridorum emanationem miasmaturum, biduo vel triduo, ut jam dictum, caput pueri in utero remansisse extant exempla mille, nulla tamen facta fuit ab uteri vasis forbitio, neque funesti quidquam est consecutum, hinc liceat dubitare an ita fieri possit; futuram appellamus experientiam. His itaque positis, quid vetat concludere?

Ergo pueri Capitis è trunco divulsi, & in utero retenti, Naturæ viribus Expulsio committenda.

FINIS.